

Es presenta un estudi que mostra la manipulació dels índexs de qualitat democràtica d'Espanya

written by Redacció Unilateral | 26 de gener de 2022

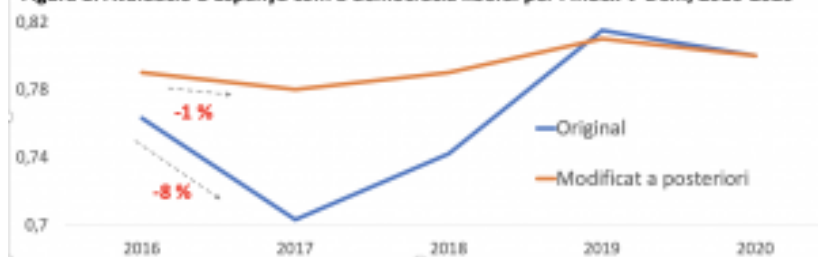
Aquest matí s'ha presentat a l'Ateneu Barcelonès l'estudi "Prejudici i manipulació sota l'aparença de ciència: la dubtosa qualificació d'Espanya com 'democràcia plena' i els febles fonaments dels índexs de qualitat democràtica".

A l'acte els **economistes Eduard Gracia i David Ros** han estat els encarregats de presentar les conclusions de l'informe, com a membres del grup de treball que ha dut a terme l'estudi.

Segons aquest treball **hi ha una contradicció entre l'abundosa evidència de deficiències de qualitat democràtica a Espanya** (confirmada per informes de l'ONU, el Consell d'Europa, diversos tribunals europeus...) **i l'elevada posició que ocupa Espanya en certs índexs internacionals de democràcia** ben coneguts que han estat presentats per institucions espanyoles com a evidència a favor seu.

A tall d'exemple: en els seus darrers índexs de democràcia global, *The Economist Intelligence Unit (EIU)* classifica Espanya per davant de França i Bèlgica, mentre que *Varieties of Democracy (V-DEM)* no només la col·loca per sobre del Regne Unit i França, sinó que recentment ha canviat *a posteriori* les valoracions prèvies d'Espanya tot difuminant-hi la davallada de 2017 (figura 1).

Figura 1: Avaluació d'Espanya com a democràcia liberal per l'Índex V-Dem, 2016-2020

Per a entendre-ho els autors afirmen que “vam contactar els equips que elaboren els índexs amb anomalies més clares i **vam tenir un diàleg obert amb els responsables de V-DEM, als quals agraim profundament la transparència i cooperació**”.

Seguint una pràctica habitual, aquest índex es construeix sobre opinions d'experts en bona part anònims, però no se'ls demana que justifiquin les seves recomanacions i ni tan sols els seus canvis *a posteriori*: de fet, els responsables de V-DEM no van poder ni explicar les valoracions que feien d'Espanya ni posar-los en contacte amb qui pogués fer-ho. El resultat és que **“no vam poder detectar cap mecanisme prou robust que controlés l'impacte de potencials biaixos, prejudicis i fins i tot possibles manipulacions sobre les opinions en què es basa l'índex”**.

Més en general, l'estudi (“Prejudici i manipulació sota l'aparença de ciència: la dubtosa qualificació d'Espanya com a democràcia plena”) combina els resultats d'aquest diàleg amb anàlisis quantitatives que identifiquen biaixos sistemàtics –relacionats amb diversos països– en índexs de democràcia com V-DEM o EIU, alhora que esmenta diversos articles de caràcter acadèmic que arriben a conclusions molt similars.

Aquests índexs són força útils per a moltes anàlisis, ja que reflecteixen les percepcions dominants en els ambients acadèmics i intel·lectuals dels quals procedeixen els seus experts, **però és enganyós presentar-los (com fan algunes institucions espanyoles) com a evidència científica contraposada als fets objectius**, per exemple, de la repressió: els fets contrastats sempre han de tenir més pes que les

opinions anònimes.

De la freqüència i gravetat d'aquest mal ús dels índexs de democràcia a Espanya n'és evidència el fet que **més de 200 personalitats catalanes han signat un manifest protestant per aquesta mala pràctica tan generalitzada.**

Demà al nostre apartat de "Reportatges" podreu llegir l'estudi sencer, fet per Eduard Gracia, Oriol Martínez, Jaume Pérez, Josep Reyner, David Ros i Lluís Verbon.